

Percepcija sadržaja poglavlja 23 i 24 pregovora za pristup Srbije EU

Priključivanje Evropskoj uniji

Životni standard i bolji život su prve asocijacije građana Srbije na Evropsku uniju. **Trećina građana Srbije (35%) upoznata je sa tim koji je trenutni status naše zemlje u pregovorima o pristupanju Evropskoj uniji.** Dok više od trećine građana (35%) smatra i da će Srbija postati članica Evropske unije do 2020. godine, petina (19%) deli mišljenje da će se to dogoditi posle 2020. godine, a čak petina (21%) da se to nikada neće dogoditi. Građani smatraju da bi se ulazak u Evropsku uniju najnegativnije odrazio na životni standard (na ličnom planu), ekonomsku situaciju u zemlji i na stopu zaposlenosti, dok bi se, s druge strane, najpozitivnije odrazio na poboljšanje infrastrukture, kao i poboljšanje stanja ljudskih prava, pravosuđa...

Veliki udeo građana (73%) veruje da Srbiju čekaju veći izazovi tokom pregovora nego što je to bio slučaj sa zemljama iz našeg regiona koje su postale članice Evropske unije, a tek malo manje od petine (18%) smatra da će tretman Srbije biti isti. Od zemalja bivše Jugoslavije koje još nisu postale članice Evropske unije, građani, pre svega, vide Crnu Goru (38%), a tek zatim Srbiju (25%), kao zemlju koja je najbliža pristupanju Evropskoj uniji.

Kao najznačajniji uslov koji Srbija treba da ispuni da bi ušla u Evropsku uniju, čak trećina građana (34%) navodi zahteve vezane za Kosovo. Status Kosova predstavlja i prvo navedenu oblast o kojoj se ne priča dovoljno objektivno ili verodostojno – ipak, to navodi tek 8% građana, dok veći deo građana ne zna da navede te teme o kojima se ne priča objektivno.

Ipak, građani su uvereni da bi ulazak Srbije u EU doneo mnogo toga pozitivnog; većina stanovništva smatra da će evrointegracije imati pozitivan uticaj na svaki od ispitanih aspekata – od infrastrukture (64%), zaštite ljudskih prava (62%), zdravstvenog sistema (61%), sudstva i školstva (po 60%), preko stope zaposlenosti, borbe protiv korupcije, bezbednosti građana do ekonomske situacije, životnog standarda ili bezbednosti građana.

Kada je reč o mišljenju građana o međunarodnim institucijama i državama, najpozitivnije je ocenjena Rusija (46% pokazuje pozitivan stav). Najnegativnije je ocenjen NATO - 81% građana ima negativan stav, dok samo 5% iskazuje pozitivno mišljenje o Evroatlantskom savezu. Pozitivan stav o Evropskoj uniji ima nešto više od četvrtine (27%) građana, a negativan 41% građana.

Ipak, ukoliko bi se danas održao referendum za članstvo Srbije u Evropskoj uniji, preko polovine građana Srbije (54%) glasalo bi za ulazak, dok bi 27% bilo protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju. Za ulazak Srbije u Evropsku uniju glasalo bi i 18% građana koji imaju negativno mišljenje o Evropskoj uniji. Važno je napomenuti da je daleko više građana koji bi na referendumu podržali članstvo u EU nego građana koji imaju pozitivan stav o EU – to znači da se od ulaska u EU očekuju neki benefiti, pa bi neki od građana članstvo podržali bez obzira na to što ne misle dobro o EU.

Pravosudni sistem

Dominantan je stav da bi **ulazak Srbije u Evropsku uniju pozitivno uticao na zakonska rešenja i rad pravosudnih organa u Srbiji,** što i ne čudi mnogo, budući da je mišljenje ogromne većine građana o radu pravosudnog sistema kod nas veoma negativno – pravosuđe u Srbiji je neefikasno (84%), zavisno od političkih i drugih interesnih grupacija (83%), pristrasno (82%) i neprofesionalno (72%).

Gotovo svi građani (91%) se slažu u oceni da sudski postupci u Srbiji traju duže nego što bi trebalo. Takođe, samo petina građana (22%) smatra da su trenutna zakonska rešenja koja važe u Srbiji dobra. Dalje, većina građana (58%) smatra da su ta zakonska rešenja lošija od zakonskih rešenja u zemljama Evropske unije, a s tim se slaže i 43% stanovništva koji bi u ovom trenutku glasali protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju. Tek 7% građana smatra da se postojeća zakonska rešenja sprovode na adekvatan način, dok skoro dve trećine (63%) populacije sprovođenje ocenjuje kao loše.

Većina građana (62%) smatra da će se usklađivanje zakonskih rešenja sa pravnim tekovinama Evropske unije (tokom pregovora o pridruživanju sa Evropskom unijom) pozitivno odraziti na pravosudni sistem Srbije. Tako misli i čak trećina (33%) građana koji bi glasali protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju.

Korupcija

Korupcija na visokom nivou, koja se odvija u političkom i poslovnom vrhu, percipirana je kao **veći problem od korupcije na nižem nivou** (bolnice, škole, policajci, drugi državni službenici) od strane gotovo $\frac{3}{4}$ populacije. Građani su, u principu, podeljeni po pitanju ocene uspešnosti vlade Srbije i njenih institucija u borbi protiv korupcije. Kao oblasti u kojima je najvažnije postići napredak kako bi se smanjila korupcija, građani, pre svega, navode političke stranke i političare, odnosno kontrolu finansiranja (17%) i kontrolu porekla imovine (12%), a navodi se još i brže procesuiranje sudskih slučajeva u vezi sa korupcijom (16%).

Mišljenje o institucijama

Građani Srbije najviše poverenja imaju u policiju (46%) i Vladu Srbije (44%), a najviše nepoverenja iskazuju prema tužilaštvu (70%) i sudovima (71%).

Većina stanovnika (69%) se slaže da je u Srbiji prisutna diskriminacija, ali su mišljenja podeljenja o tome da li je diskriminacija izraženija u Srbiji ili u zemljama Evropske unije. Unapređenje zaštite prava žena i dece, kao i osoba sa invaliditetom izdvajaju se kao oblasti za koje se smatra da su važne za unapređenje osnovnih prava u Srbiji, kao i da bi ulazak Srbije u Evropsku uniju doprineo njihovom unapređenju.

Dok trećina građana Srbije ocenjuje kapacitete naših graničnih službi za kontrolu na graničnim prelazima kao dobre (31%), isto tvrdi samo petina građana (22%) kada je reč o naporima vlasti u sprečavanju ilegalnih migracija iz Srbije u zemlje Evropske unije. Znatna procenat građana (oko petine njih) nije upoznat sa ovim temama.

Više od polovine stanovništva (54%) smatra da naša država treba da uloži napore kako bi se stvorili bolji uslovi za prihvatanje i život azilanata u Srbiji. Takođe, gotovo dve trećine građana (63%) ističe da bi im smetalo da se u njihovom komšiluku izgradi prihvatilište za azilante, a skoro trećina (29%) da bi se i otvoreno protivila tome.

Kada je reč o trgovini ljudima, dve trećine stanovnika (68%) smatra da se tom problemu u Srbiji nije posvetilo dovoljno pažnje. Takođe, dve petine građana (41%) daje lošu ocenu, a jedna petina (22%) pozitivnu ocenu naporima vlasti u Srbiji usmerenim na suzbijanje trgovinom narkotika. Ocene građana su gotovo iste kada su u pitanju napori vlasti u Srbiji usmereni na prekidanje lanca trgovine narkoticima (tzv. balkanske rute) koji vodi preko teritorije naše zemlje.